

Merenkululaitoksen julkaisuja 8/2008

Väylät ja kalastus –

yleisohje kalastusasioiden huomioimisesta väylillä
ja niiden läheisyydessä

Merenkululaitos

Helsinki 2008
ISBN 978-951-49-2146-9
ISSN 1456-7814

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Väylänpidon viranomaisryhmä pj. Risto Lång siht. Jarmo Hartikainen	Julkaisun laji
	Toimeksiantaja Merenkululaitos
	Toimielimen asettamispäivämäärä

Julkaisun nimi Väylät ja kalastus – yleisohje kalastusasioiden huomioimisesta väylillä ja niiden läheisyydessä Tiivistelmä Väylät ja kalastus-yleisohjeen tarkoituksena on selventää väylänpidon ja kalastuksen sekä osaltaan myös vesiliikenteen ja kalastuksen keskinäisiä suhteita ja vaikutustekijöitä ja niiden huomioimista. Tavoitteena on yhtenäistää Merenkululaitoksen käytäntöjä koko rannikolla ja sisävesillä, sekä saattaa ne myös asiakkaiden ja sidosryhmien tietoon, ja sitä kautta edistää yhtenäisten käytäntöjen ja tulkintojen muotoutumista mahdollisimman laajasti. Julkaisuun on koottu keskeiset kohdat väyliä ja kalastusta sivuavasta lainsäädännöstä ja määräyksistä, kuten kalastuslaista, vesilaista ja meriteiden säännöistä. Voimassa oleviin säädöksiin, määräyksiin ja määritelmiin nojautuen ohjeessa on esitetty periaatteet ja yleisohjeet väyläalueen tulkinnasta kalastukseen nähden, kalastuksen harjoittamisesta väylällä, pyydysten asettamisesta ja merkitsemisestä sekä kelluvien kalalaitaiden merkitsemistä. Lisäksi ohjeessa on esitetty yleiset periaatteet ja menettelytavat kalaston ja kalastuksen huomioimisesta väylähankkeissa: suunnitteluvaiheessa, ympäristö- ja lupaprosessien yhteydessä, rakentamisen aikana sekä vaikutusten jälkiseurannassa.

Avainsanat (asiasanat) Väylänpito, kalastus, kalatalous, pyydykset, pyydysten merkitseminen, kala-altaat
--

Muut tiedot

Sarjan nimi ja numero Merenkululaitoksen julkaisu 8/2008	ISSN 1456-7814	ISBN 978-951-49-2146-9
Kokonaissivumäärä 12	Kieli suomi	Hinta 10 €
Jakaja Merenkululaitos	Kustantaja	Luottamuksellisuus julkinen

Väylät ja kalastus

Yleisohje kalastusasioiden huomioimisesta väylillä ja niiden läheisyydessä

1.	ESIPUHE	2
2.	AIHEESEEN LIITTYVIÄ SÄÄDÖKSIÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ	3
2.1	Kalastuslaki	3
2.2	Kalastusasetus	4
2.3	Asetus kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä	4
2.4	Vesilaki	4
2.5	Vesiasetus	7
2.6	Asetus kanavien ja avattavien siltojen liikennesäännöstä	7
2.7	Meriteiden säännöt	7
3.	KÄYTÄNNÖN SOVELTAMISOHJEET	8
3.1	Väyläalueen tulkinta	8
3.2	Yleisiä soveltamisohjeita	8
3.3	Kelluvien kala-altaiden merkitseminen	9
4.	KALASTUKSEN HUOMIOIMINEN VÄYLIEN SUUNNITTELUSSA JA RAKENTAMISESSA JA HANKKEIDEN YMPÄRISTÖ- JA LUPAPROSESSEISSA	10
4.1	Väylänsuunnittelu	10
4.2	Rakennussuunnittelu ja rakentaminen	10
4.3	Hankkeen ympäristö- ja lupaprosessit	10

LIITTEET

LIITE 1
Kansainväliset säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä/ osa C, Valot ja merkkikuviot, 26 sääntö, Kalastuslupakset

Väylät ja kalastus

Yleisohje kalastusasioiden huomioimisesta väylillä ja niiden läheisyydessä

1. ESIPUHE

Väylät ja kalastus-yleisohjeen tarkoituksena on osaltaan selventää väylänpidon ja vesiliikenteen suhdetta kalastukseen, niiden välisiä vaikutustekijöitä ja näiden tekijöiden huomioimista.

Ohjeessa on käsitelty väyliä, vesiliikennettä ja kalastusta sivuavaa lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä niiden soveltamista käytännön tilanteissa. Lisäksi ohjeessa on kuvattu toimenpiteitä ja menettelytapoja kalaston ja kalastuksen huomioimiseksi väylähankkeissa. Väylähankkeisiin liittyvien ennakko- ja seurantatutkimusten ja selvitysten yksityiskohtaisempaa sisältöä ja tekotapaa ei tässä julkaisussa ole käsitelty.

Ohjeen tavoitteena on yhtenäistää Merenkululaitoksen käytäntöjä sekä rannikolla että sisävesillä, sekä saattaa noudatettavat käytännöt ja periaatteet myös asiakkaiden ja sidosryhmien tietoon, ja sitä kautta edistää yhtenäisten käytäntöjen ja tulkintojen muotoutumista mahdollisimman laajasti.

Ohjeesta on sen laadintavaiheessa kysytty kalatalousviranomaisten ja kalastusjärjestöjen lausuntoja.

2. AIHEESEEN LIITTYVIÄ SÄÄDÖKSIÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ

Keskeiset kalastusta ja väylänpitoa ja niiden keskinäistä suhdetta sääteleviä lakeja ovat kalastuslaki ja vesilaki. Vesiliikennettä suhteessa kalastukseen ja kalastusalueisiin on säännelty meriteiden säännöissä.

Seuraaviin teksteihin on koottu em. säädöksistä kohtia, joissa on erikseen mainittu kalastuksen ja väyliä tai kalastuksen ja vesiliikenteen välisistä yhteyksistä, tai jotka ovat muutoin asian kannalta keskeisiä (mm. käsitteiden määritelmät).

2.1 Kalastuslaki

Kalastuslaissa (286/1982) on vesiliikennettä ja väyliä koskevia mainintoja aika vähän.

6 luku, Pyydykset ja pyynnin harjoittaminen

33 §:

”Jos pyydykset voivat häiritä veneellä liikkumista tai muuta vesistön luvallista käyttöä, ne on varustettava selvillä merkeillä siten kuin asetuksella säädetään. Kalastusalueuksissa käytettävistä valoista ja merkkikuvioista on säädetty erikseen.

Yleisen kulkuväylän ulkopuolella olevan selvästi merkityn pyydyksen yli kulkeminen on kielletty, eikä konevoimalla kulkeva alus tai puutavaralautta saa tulla viittäkymmentä metriä lähemmäksi tällaista pyydystä, ellei se väylän ahtauden takia ole välttämätöntä.”

13 luku, Valvonta, talteen ottaminen ja virka-apu

96 §

Poliisin, kalastusviranomaisen ja rajavartiolaitoksen tulee valvoa, että kalastusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan, ja ...

14 luku, Rangaistussäännökset

108 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

2) kalastaa luvattomasti valta- tai kalaväylässä tai vesialueella, jossa kalastaminen on kielletty tai sitä on rajoitettu, taikka rauhoituspiiriä koskevaa määräystä rikkoen

... on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kalastusrikkomuksesta *sakkoon*.

Yleisiä, (myös väylänpidon kannalta keskeisiä?) määritelmäluontoisia kohtia kalastuslaista:

- Kalastuslaissa tarkoitettuna kalastuskuntana toimii yhteisen kalaveden osakkaiden muodostama yhteisalue lain mukainen osakaskunta (3 §).
- Vesialueet jaetaan niiden omistussuhteista sekä kunnallisesta ja valtionhallinnollisesta jaotuksesta riippumatta kalastusalueisiin (3 §).
- Valtion kalataloushallintoa hoitaa maa- ja metsätalousministeriö. Kalatalouden piirihallintoviranomaisina toimivat maaseutuelinkeinopiirit (3 §).
- Oikeus harjoittaa kalastusta ja määrätä siitä kuuluu vesialueen omistajalle, jollei tätä oikeutta ole luovutettu toiselle tai jollei kalastuslaissa muuta säädetä (5 §).
- Yleisellä vesialueella meressä sekä Suomen talousvyöhykkeellä on jokaisella Suomessa vakinaisesti asuvalla Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella oikeus harjoittaa kalastusta. Ammattimaiseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä saavat em. vesialueella käyttää vain ammattikalastajat (6 §).
- Ammattikalastajana pidetään henkilöä, joka harjoittaa kalastusta ja saa siitä sekä pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä (kalastuksen kokonaistulo vähintään 30 % kaikista kokonaistuloista, tiettyjen pykälien tulkinnassa vähintään 15 %) (6a §).
- Yleisellä vesialueella järvessä on jokaisella järveen ulottuvassa kunnassa muutoin kuin tilapäisesti asuvalla oikeus harjoittaa koukkukalastusta. Muusta kalastuksesta päättää kalastusalue. Päätöstä tehtäessä otetaan erityisesti huomioon ammattikalastajien tarpeet (7 §).

2.2 Kalastusasetus

Kalastusasetuksessa (1116/1982) esitetyt määritelmät:

- Ammattimaisesti harjoitettuna pidetään kalastusta, milloin saaliit tai osa niistä ansiotarkoituksessa myydään (1 §).
- Kotitarvekalastuksena pidetään kalastusta, milloin saalis käytetään kalastajan taloudessa ja sillä on toimeentulon kannalta merkitystä (1 §).
- Virkistyskalastuksena pidetään kalastusta, milloin saalis käytetään kalastajan taloudessa ja sillä ei ole toimeentulon kannalta merkitystä (1 §).
- Kiinteällä pyydyksellä tai kalastuslaitteella tarkoitetaan patoa tai muuta kalastukseen tarkoitettua pysyväisluonteista rakennelmaa. Kalastuslain 39 §:ssä mainitulla kiinteällä pyydyksellä tarkoitetaan myös isoarysää ja verkkopyydyksellä verkkoa (5 §).
- Seisovalla pyydyksellä tarkoitetaan paikalleen pyyntiin laskettua kalanpyydyttä, kuten verkkoa, pitkäsiimaa ja muuta koukkupydyttä, rysää, katiskaa ja muuta sulkupydyttä, joka ei ole kiinteä (6 §).
- Liikkuvalla rihmapyydyksellä tarkoitetaan nuottaa, troolia tai verkkoa, jota vedetään tai jota virta kuljettaa (7 §).
- Isollarysällä tarkoitetaan sellaista rysää, paunettia tai muuta samantapaista pohjalla varustettua sulkupydyttä, joka johtolaitteineen on joltakin osaltaan puoltatoista metriä korkeampi (8 §).

Pyydysten merkitseminen

16 §:

Kalastuslain 33 ja 39 §:ssä tarkoitettuna selvänä merkinä pidetään vähintään puolitoista metriä vedenpinnasta nousevaan salkoon kiinnitettyä neliönmuotoista vähintään 30 senttimetriä korkeaa ja leveää lippua. Veden pintaan lasketun tahi pintaan tai pinnan läheisyyteen ulottuvan ankkuroidun pyydyksen uloimman pään merkkisalko ja ajoverkkojadan sekä ajosiiman molempien päiden merkkisalot on kuitenkin varustettava kahdella päällekkäisellä, edellä tarkoitettulla lipulla. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen merkkien lisäksi on pyydyksen suunta ilmoitettava käyttämällä tarpeen mukaan yhtä tai useampaa selvästi erottuvaa merkkiä.

21 §:

Kalastuksen päätyttyä on pyydykset sekä niihin kuuluvat merkit ja muut kalastukseen käytetyt tarvikkeet, jotka eivät kuulu vesistöissä laillisesti olevaan kiinteään kalastuslaitteeseen, viipymättä poistettava vedestä. Samoin on poistettava tarpeettomaksi käynyt turo tai muu kalaveden hoidossa, kalanviljelyssä tai saaliin säilytyksessä käytetty laite tai rakennelma

2.3 Asetus kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä

Asetuksen (338/1954) säännöksiä sovelletaan pimeänä aikana yleisten kulkuväylien ulkopuolelle lasketuissa pyydyksissä.

Kiinteissä/seisovissa pyydyksissä käytettävien valojen värit ovat violetti (pyydyksen ulkopää tai vapaana oleva pää) tai valkoista valoa (pyydyksen alkupää tai kiinteä pää). Ajoverkon ja ajosiiman merkitsemisessä käytetään valkoista valoa. Valojen tulee olla kiinteitä tai epätasaisesti vilkkuvia ja ympäri näkyviä.

2.4 Vesilaki

Vesilaissa (264/1961) väylien perustamisen ja kalastuksen välisestä yhteydestä on säädetty vesilain 4 luvussa. Vesistön yleiskäyttöä koskevat säännökset on esitetty vesilain 1 luvussa, yleiset rakentamista koskevat säännökset vesilain 2 luvussa ja yleiset korvauksia koskevat asiat vesilain 11 luvussa (§3), .

1 luku Yleisiä säännöksiä

12 §

Joessa on syvimmällä kohdalla valtaväylä veden vapaata juoksua, kulkemista, puutavaran uittoa ja kalan kulkua varten.

Valtaväylänä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta vesistön leveydestä, kuitenkin niin, että milloin vesistössä yleisesti harjoitetaan liikennettä tahi uittoa, valtaväylän leveys on vähintään seitsemän metriä. Ympäristölupavirasto voi, jos tärkeät syyt vaativat, hakemuksesta määrätä valtaväylän leveämmäksi tai kapeammaksi sekä sen sijainnin muuallekin kuin edellä on sanottu.

Valtaväylää älköön, ellei tässä laissa olevista tai erikseen annetuista säännöksistä muuta johdu, tai siihen ole saatu ympäristölupaviraston lupaa, rakentamalla suljettako tai supistettako, älköönkään väylään myöskään asetettako sen käyttämistä vaikeuttavaa laitetta tai muuta tilapäistä estettä.

Kysymys valtaväylän sijainnista ja leveydestä voidaan saattaa hakemuksella ympäristölupaviraston käsiteltäväksi.

13 §

Mitä tämän luvun 12 §:ssä on sanottu joesta, koskee myös sellaista järvessä tai meressä olevaa salmea tahi kapeikkoa, jossa säännöllisesti harjoitetaan liikennettä tahi puutavaran uittoa taikka jota kala pääasiallisesti käyttää kulkutienään.

14 §

Milloin vesistössä on yleinen kulku- tai uittoväylä, on sen sulkemisesta voimassa, mitä tämän luvun 12 §:n 3 momentissa säädetään.

24 §

Jokaisella on oikeus, välttämättä tarpeetonta häiriön aiheuttamista, kulkea vesistössä, missä se on avoinna. Vesistö katsotaan avoimeksi, jos sitä laillisen oikeuden perusteella ei ole suljettu. Mitä edellä on sanottu kulkemisesta vesistössä, koskee vastaavasti kulkemista jäällä.

Vesistössä kulkevalla on myös lupa käyttää vierasta vesialuetta tilapäisenä ankkuroimispaikkana, mikäli siitä ei aiheudu toiselle sanottavaa haittaa tahi häiriötä.

Valtaväylässä tai yleisessä kulkuväylässä olevia pyydyksiä ja muita irtaimia esineitä, jotka haittaavat kulkemista, saa niitä vahingoittamatta kulkemista varten tilapäisesti siirtää paikaltaan. Sama on laki väylän ulkopuolellakin olevasta irtaimesta esineestä, joka kohtuutonta haittaa aiheuttavalla tavalla estää kulkemisen. Kulkemisesta väylän ulkopuolella olevan merkityn pyydyksen yli tai sivuitse on määrätty kalastuslainsäädännössä.

Liikenteestä kanavassa ja muualla vesistössä sekä yleisellä talvitiellä on voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty.

25 §:

Vahinko, joka aluksen törmäyksestä tai sen aikaan saamasta aallokosta, höyrylaivan kipinöistä tahi vesistössä kulkemisesta muutoin aiheutuu toisen maalle, laitokselle, varastolle, uittolaitteelle, pyydykselle tai muulle omaisuudelle, on aluksen omistajan, ottamalla huomioon, mitä erikseen on säädetty laivanisännän vastuun rajoittamisesta sekä meripanttioikeudesta, korvattava, vaikkei vahinkoon ole syynä aluksen ohjauksessa tai hoidossa tapahtunut tuottamus.

Vahingosta, joka vesistössä kulkemisesta aiheutuu valtaväylään tai yleiseen kulkuväylään laittomasti pannulle esineelle, ei sen omistajalla kuitenkaan ole oikeutta saada korvausta. Sama on voimassa tällaisessa väylässä olevan pyydyksen osalta, mikäli vahinkoa ei ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä varomattomuudella. Jos vesistössä kulkeva tahallisesti tai törkeällä varomattomuudella vahingoittaa väylän ulkopuolella olevaa pyydystä, vaikkakaan sitä ei ole kalastuslain mukaisesti merkitty, on vahinko sen aiheuttajan korvattava.

Mikäli vahinko on johtunut siitä, ettei vahingoittunut omaisuus ole ollut asianmukaisessa kunnossa tai hoidossa, on aluksen omistaja joko kokonaan tai puutteellisuutta vastaavalta osalta vapaa korvausvelvollisuudesta.

2 luku Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

3 §

Rakentaminen on, jos sen tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä hankkeen kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahinkoon verrattuna, suoritettava siten:

- 1) ettei yrityksestä aiheudu vältettävissä olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä rannan tai vesialueen omistajalle;
- 2) ettei kalakantaa vahingoiteta;
- 3) ettei enempää kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä:
  - a) vaikeuteta vesistössä kulkemista ja puutavaran uittoa, vesivoiman käyttämistä, vesistön järjestelyä tai säännöstelyä, kalastuksen harjoittamista, maan kuivattamista, veden johtamista nesteinä käytettäväksi tai pohjaveden ottamista;
  - b) heikennetä vesistön puhdistautumiskykyä tai muutoin vahingollisesti muuteta vesiluontoa ja sen toimintaa;

- c) huononnetta vesistön soveltuvuutta virkistyskäyttöön;
- d) vähennetä luonnonkauneutta, kulttuuriarvoja tai ympäristön viihtyisyyttä, taikka
- e) muutoin loukata yleistä tai yksityistä etua; sekä

4) että vesistön tai pohjaveden erilaiset käyttämistarpeet vastedeskin voidaan tyydyttää mahdollisimman vähäisessä määrin supistettuina.

Mitä 1 momentissa on sanottu, on noudatettava silloinkin, kun lupaa rakentamiseen ei tarvita, sekä, milloin rakentamislupaa on haettu, sanotun luvan ehtoja määrättäessä. Sama on myös voimassa rakentamisen toimittamisesta siltä osin, kuin rakentamisluvassa ei ole asiasta määräyksiä, sekä vesistöön tehdyn rakennelman käyttämisestä.

4 luku Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

2 a §

Yleiseksi kulkuväyläksi määrittämisestä on, jollei tässä laissa muuta säädetä, soveltuvin osin voimassa, mitä vesistöön rakentamisesta ja siihen annettavasta luvasta säädetään.

8 §

Vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä, joka johtuu edellä tässä luvussa olevien säännösten nojalla suoritetuista toimenpiteistä toisen maa- tai vesialueella taikka oikeudesta saada käyttää tai lunastaa toiselle kuuluvaa aluetta, on suoritettava korvaus. Siitä, että vesialue on määrätty yleiseksi kulkuväyläksi tai että sitä kulkuväylänä käytetään, on korvausta suoritettava vain, jos yksityisen kalastusoikeuden käyttämiselle aiheutuu vahinkoa tai 11 luvun 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettu kalastus estyy tai vaikeutuu taikka jonkin oikeuden käyttämistä varten tehty laite tai rakennelma sen johdosta käy hyödyttömäksi.

8 a §

Jos 3 §:n mukaisesti vahvistettavan väylän käyttäminen ennalta arvioiden aiheuttaisi 8 §:n mukaan korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä, on tästä määrättävä väylän kunnossapidäjän maksettavaksi korvaus vahvistuspäätöksessä.

11 luku Korvaukset

3 §

Jollei jonkin toimenpiteen osalta ole korvauksesta muuta säädetty, on tässä laissa tarkoitettuna vahinkona, haittana ja muuna edunmenetyksenä korvattava:

- 1) edunmenetys, joka johtuu tämän lain nojalla toiselle myönnetystä käyttöoikeudesta taikka oikeudesta lunastaa kiinteätä tai irtainta omaisuutta;
- 2) kiinteän tai irtaimen omaisuuden tai sen osan muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä aiheutuva menettäminen, vahingoittuminen tai huononeminen, omaisuuden käytön estyminen tai vaikeutuminen, sen tuoton vähentyminen, myyntiarvon aleneminen sekä omistusoikeuteen perustuvan muunkin varallisuusarvoisen edun menettäminen sellaiseksi luettuna myös omaisuuden siirtämisestä ja toisenlaiseksi muuttamisesta johtuvat kustannukset;
- 3) edellä 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua edunmenetyksestä johtuva, samalle omistajalle kuuluvan muun kiinteän tai irtaimen omaisuuden käyttöarvon väheneminen tai myyntiarvon aleneminen taikka rakennuksen tai muun omaisuuden siirtämisestä tai uudelleen rakentamisesta johtuvat kustannukset;
- 4) rasite- tai nautintaoikeuden, vesivoiman käyttöoikeuden, kalastusoikeuden sekä niihin verrattavan muun erityisen oikeuden menettäminen, sen käyttämisen estyminen tai vaikeutuminen samoin kuin sellaiseen oikeuteen perustuvan muunkin varallisuusarvoisen edun menettäminen, vuokraan perustuvan oikeuden osalta kuitenkin vain siltä osin, kuin vuokramiehellä ei ole oikeutta tämän luvun 19 §:ssä säädettyyn vuokramaksun alennukseen
- 5) rakennuksen tai muun rakennelman, laitteen tai kaluston käyminen osittain tai kokonaan hyödyttömäksi edellä 4 kohdassa tarkoitettun edunmenetyksen johdosta;
- 6) muuhun kuin omistusoikeuteen tai 4 kohdassa tarkoitettuun erityiseen oikeuteen perustuvan, edun käyttäjälle tarpeellisen veden saannin taikka vesialueen tai sen rannan muun tärkeän käyttämismahdollisuuden estyminen tai huomattava vaikeutuminen;
- 7) porotalouden tai ammattimaisen kalastuksen estyminen tai vaikeutuminen muissakin kuin edellä tarkoitetuissa tapauksissa; sekä
- 8) liikkeen harjoittamisen keskeytyminen toimenpiteen kohteeksi joutuneella kiinteistöllä sekä sellaiselta kiinteistöltä muuttamisesta johtuvat kustannukset.

Jos 1 momentin nojalla korvattava vahinko, haitta tai muu edunmenetys johtuu melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä, hajusta tai niistä vastaavasta häiriöstä, sovelletaan, mitä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 12 §:ssä säädetään.

2.5 Vesiasetus

Vesiasetuksen (282/1962) 3 luku, Vesistöä koskevat hakemusasiat
53 §

Suunnitelmassa on selostettava kalastusoloja ja kalastoa siinä vesistön osassa, johon yrityksen vaikutukset ulottuvat. Suunnitelmaan on liitettävä selvitys yrityksen vaikutuksista kalastukseen ja kalastoon sekä ehdotus mahdollisesti tarvittavista hoito- ja muista toimenpiteistä vahinkojen, haittojen ja muiden edunmenetysten estämiseksi tai vähentämiseksi.

2.6 Asetus kanavien ja avattavien siltojen liikennesäännöstä

Asetuksen (512/1991) 5 luku, Erinäisiä säännöksiä
32 §.

Kalastaminen kanavassa muulla kuin ongella tai pilkkiongella on kielletty. Merenkulkupiirillä on kuitenkin oikeus sallia kanavassa muutakin kuin 1 momentissa mainittua kalastamista silloin, kun se kanavan kautta kulkevaa vesiliikennettä haittaamatta on mahdollista.

2.7 Meriteiden säännöt

Meriteiden säännöissä (kansainväliset säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972) on sen lisäksi, mikä yleisesti koskee aluksia ja liikkumista vesillä, kalastuksesta ja kalastusaluksista mainittu erikseen seuraavaa:

OSA A, YLEISTÄ

3 sääntö/ Yleiset määritelmät

d) Alus, joka harjoittaa kalastusta, tarkoittaa alusta, joka kalastaa verkoilla, siimoilla, laahusnuotalla tai muulla kalanpyydyksellä, joka rajoittaa sen ohjailukykyä, mutta ei tarkoita alusta, joka kalastaa vetosiimoilla tai muulla kalanpyydyksellä, joka ei rajoita sen ohjailukykyä.

OSA B, OHJAUS- JA KULKUSÄÄNNÖT

9 sääntö/ Ahtaat kulkuväylät

c) Alus, joka harjoittaa kalastusta, ei saa estää minkään itse ahtaassa kulkuväylässä navigoivan aluksen kulkua.

10 sääntö/ Reittijakojärjestelmät

e) Muu kuin ylittävä alus ei yleensä saa mennä liikennejakovyöhykkeeseen tai ylittää jakolinjaa paitsi:

2) harjoittaakseen kalastusta itse liikennejakovyöhykkeessä.

i) Alus, joka harjoittaa kalastusta, ei saa estää minkään liikennekaistaa käyttävän aluksen kulkua.

18 sääntö/ Alusten keskinäiset velvollisuudet

Jollei 9, 10 ja 13 säännössä toisin määrätä

a) Kulussa olevan konealuksen on väistettävä:;

3) alusta, joka harjoittaa kalastusta;

b) Kulussa olevan Purjealuksen on väistettävä:

3) alusta, joka harjoittaa kalastusta.

c) Kulussa olevan aluksen, joka harjoittaa kalastusta, on, mikäli mahdollista, väistettävä:

1) ohjailukyvyttöä alusta;

2) alusta, jonka ohjailukyky on rajoitettu.

Säännöt kalastusta harjoittavien alusten valoista ja merkkikuvioista on esitetty liitteessä 1.

3. KÄYTÄNNÖN SOVELTAMISOHJEET

3.1 Väyläalueen tulkinta

Väyläalue on vesiliikenteen käyttöön tarkoitettu väylän reunalinjojen rajaama alue. Väyläalueeseen kuuluvat myös väylän yhteyteen suunnitellut vesiliikenteen erityisalueet, kuten odotus-, kohtaamis- ja kääntöalueet. Myös erilliset ankkurointialueet luetaan tässä ohjeessa sellaisiksi vesiliikenteen käyttämiksi alueiksi, joille sovelletaan samoja periaatteita kuin väylille.

Tässä ohjeessa esitetyt periaatteita voidaan soveltaa myös valtavyyliin, joissa ei ole virallista väylää. Kaikkialla muuallakin vesistössä kulkeminen on yleinen oikeus, mutta väylien ulkopuolella ei vesiliikenteellä ole eri oikeuksia vesistön muihin käyttömuotoihin nähden.

Väyläalue vahvistetaan väyläpäätöksessä, ja sen paikkatiedot ylläpidetään Merenkululaitoksen väylärekisterissä.

Maastossa väyläalueen reunat osoitetaan tarvittaessa reunamerkinillä (viitat, poijut, reunamerkit). Väylän merkintä perustuu navigoinnin tarpeisiin, eikä väyläaluetta ole sen vuoksi välttämättä merkitty maastoon täysin yksikäsitteisesti niin, että väyläalueen kaikki taitepisteet olisi merkitty. Väyläalueen tulkinnassa maastossa voidaan käyttää apuna merikarttaa, erityisesti niiden väylien osalta, joiden väyläalue on rasteroitu kartalle. Käytännössä väyläalue rajautuu yleensä väylää lähimpänä olevien (merikarttaan merkittyjen) matalien ja reunaa osoittavien turvalaitteiden mukaan. Avoimilla syvillä selkävesillä matalaväyliä (ks < 4 m) leveys on luokkaa 50 – 200 m, syvempien kauppamerenkulun väyliä väyläleveys luokkaa 100 – 500 m. Tarkempi tieto väyläalueesta on saatavissa Merenkululaitoksesta väylänpidon aluekonttoreista.

Niillä väylillä, joilla väyläaluetta ei ole määritetty (koskee lähinnä vanhoja matalaväyliä), väyläalueeksi tulkitaan väylän merkinnän, tehtyjen varmistusmittausten sekä yleisten väyläalueen suunnittelukriteerien pohjalta määritettävä alue. Tulkinnan väyläalueesta tekee tällöin viime kädessä ao. Merenkululaitoksen väylänpidon alueyksikkö.

3.2 Yleisiä soveltamisohjeita

- Vesilaki kieltää asettamasta väylään väylän käyttämistä vaikeuttavaa estettä. Käytännössä tämän tulkitaan tarkoittavan, että kiinteitä ja seisovia pyydyksiä ei saa asettaa väyläalueelle, väylän haraustason yläpuolelle. Avoimilla vesialueilla niitä ei myöskään tulisi asettaa 50 m lähemmäksi väyläaluetta. Kapeikoissa voidaan 50 m etäisyydestä tinkiä, mutta silloinkaan pyydykset eivät saa ulottua väyläalueelle.
- Kalastusta muilla kuin kiinteillä ja seisovilla pyydyksillä ei väyläalueella ole kielletty (esim. troolaus ja vetouistelu). Väylällä kalastava kalastusalue ei saa kuitenkaan estää minkään aluksen navigointia väylällä.
- Pyydyksiä ei saa kiinnittää merenkulun turvalaitteisiin eikä niitä tule myöskään asettaa turvalaitteiden lähelle sillä tavoin, että ne estävät turvalaitteiden huoltotöiden suorittamista.
- Väylistä kauempana olevien matalien merkitsemisessä käytettävien yksittäisten kardinaalimerkkien edustoilla tulisi pyydysten asettamista pyrkiä välttämään merkin osoittaman kulkukelpoisen veden puolelle. Pyydysten asianmukaiseen merkitsemiseen on näissä tilanteissa kiinnitettävä myös erityistä huomiota.
- Pyydysten poistaminen väylältä
  - Jos väyläalueella on kiinteitä tai seisovia pyydyksiä, väylänpitäjän on niistä ilmoitettava pyydysten omistajalle tai alueen kalastuksen valvojalle, jotta tämä siirtäisi ne pois. Jos tämä ei tuota toivottua tulosta, tulee asiasta ilmoittaa poliisiviranomaiselle. Vesilain 1/24 §:n nojalla pyydyksiä voi siirtää myös oma-aloitteisesti pois väyläalueelta, jos ne aiheuttavat haittaa ja vaaraa vesiliikenteelle tai estävät väylänhoitotyön suorittamista. Tällöinkin on siirrosta hyvä ilmoittaa edellä mainitulla tavalla. Mahdolliset siirrosta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset voidaan periä pyydysten asettajalta. Siirtäjä ei vastaa siirron yhteydessä pyydyksille tai saaliille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, ellei vahinko ole tuotamuksellisesti aiheutettua.

- Pyydysten merkitseminen

Jos pyydykset voivat häiritä veneellä liikkumista tai muuta vesistön luvallista käyttöä, ne on syytä merkitä asianmukaisesti kalastusasetuksen mukaisilla merkeillä. Epävirallisten pyydysmerkkien käyttö heikentää pyydyksen asettajan asemaa mahdollisissa vahinkotapahtumissa. Käytetyt merkinnät eivät saa aiheuttaa sekaannusta väylämerkintöihin.

Jos pyydykset voivat häiritä veneellä liikkumista tai muuta vesistön luvallista käyttöä pimeän aikana, varustetaan ne lisäksi myös valomerkeillä. Merkit asetetaan kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä annetun asetuksen mukaisesti.

Merkintöjen toteutuksesta vastaa ensisijaisesti pyydysten omistaja.

- Pyydysten ulottuvuudessa ja vaikutusalueessa on huomioitava myös niiden kiinnittämisessä ja ankkuroinnissa käytetyt köydet ja vaijerit.
- Kanavassa saa kalastaa pääsääntöisesti vain ongella ja pilkkiongella. Merenkululaitos voi sallia kanavassa muunkin kalastamisen, jos se ei haittaa vesiliikennettä. Kanavien varrella järjestettäviin ongintakilpailuihin ym. vastaaviin tapahtumiin tarvitaan Merenkululaitoksen lupa. Merenkululaitoksen yhteystahona kanavia koskeissa asioissa toimii Järvi-Suomen väyläyksikkö.
- Sillalta kalastettaessa (yleensä ongintaa) tulee huomioida sillan alittava vesiliikenne. Kalastaminen sillalta voidaan tarvittaessa kieltää sillan alittavan vesiliikenteen käyttämällä osalla siltaa. Kiellon merkitsemisestä vastaa sillan omistaja.

3.3 Kelluvien kala-altaiden merkitseminen

Kala-altaiden perustamiseen tarvitaan ympäristölupaviraston lupa, missä yhteydessä myös Merenkululaitos voi antaa lausuntonsa koskien mm. altaan sijoitusta ja merkitsemistä.

Yleisperiaatteena altaiden merkitsemisessä on, että ainoastaan väylien läheisyydessä olevien altaiden merkitsemisessä voidaan käyttää merenkulun turvalaitteita. Muutoin altaat merkitään soveltaen kalastuslaissa ja -asetuksessa annettuja ohjeita kalanpyydysten merkitsemisestä.

Kelluvien kala-altaiden merkitsemisessä noudatettavat periaatteet (Tässä annetut ohjeet kumoavat Merenkululaitoksessa vuonna 1991 laaditun yleisohjeen kelluvien kala-altaiden merkitsemisestä, MKH:n kirje VV-175, 4.4.1991):

1. Yleisten kulkuväylien läheisyydessä sijaitsevat kala-altaat merkitään väylänpuoleiselta reunalta keltaisella erikoisviitalla ja varustetaan viitoituksen mukaisella keltaisella valotunnuksella.
2. Välittömästi väyläalueen reunaan rajoittuvat altaat merkitään väylänpuoleiselta reunalta väylämerkinnän viitoilla ja varustetaan viitoituksen mukaisilla valotunnuksilla.
3. Vesiliikennealueista syrjässä sijaitsevien altaiden merkitsemisessä ei käytetä merenkulun turvalaitteita, vaan altaat merkitään kalanpyydysten merkinnästä kalastuslaissa annettujen ohjeiden mukaisesti. Altaat varustetaan tarpeen mukaan heijastimella tai valolaitteilla kalanpyydyksissä käytettävistä valomerkeistä annetun asetuksen (16.7.1954/338) mukaisesti pimeässä havaitsemista varten.
4. Kohdissa 1 ja 2 merkkien asettamisessa sovelletaan asetusta vesikulkuväylien merkitsemisestä (30.1.1979/846). Merenkululaitoksen edustajana asiassa toimii alueellinen väyläyksikkö. Kala-altaan rakentaja vastaa merkkien rakentamisesta ja ylläpidosta.

Lisäksi on huomattava, että kala-altaiden ankkuroinnissa käytetyt ja köydet ja vaijerit eivät saa estää tai haitata alueen vesiliikennettä.

Kohdassa 3 merkinnästä huolehtii kala-altaiden rakentaja. Altaan sijainnista ja merkinnästä tehdään tarpeen vaatiessa ilmoitus Merenkululaitoksen alueelliselle väyläyksikölle.

Niissä tapauksissa, kun altaan rakentamisesta on ilmoitettu Merenkululaitokselle, tulee ilmoitus tehdä myös altaan myöhemmästä poistamisesta.

4. KALASTUKSEN HUOMIOIMINEN VÄYLIEN SUUNNITTELUSSA JA RAKENTAMISESSA JA HANKKEIDEN YMPÄRISTÖ- JA LUPAPROSESSIESSA

4.1 Väylänsuunnittelu

Väylän linjauksen, väylägeometrian ja mitoituksen suunnittelussa pyrkimyksenä on optimiratkaisun löytäminen väylän navigoitavuuden, kustannusten ja kuljetustalouden välillä. Myös erilaiset ympäristötekijät ja -vaikutukset tulevat tässä yhteydessä arvioitaviksi, ml. vaikutukset kalastoon ja kalastukseen, joskin niiden painoarvo ja vaikuttavuus jää tässä kokonaistarkastelussa usein hyvin pieneksi. Konkreettisemmat mahdollisuudet kalastuksen huomiointiin tulevat esille hankkeen rakennussuunnittelussa.

4.2 Rakennussuunnittelu ja rakentaminen

Rakennussuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä voidaan mm. seuraavilla osatekijöillä vaikuttaa väylätyöstä kalastolle ja kalastukselle aiheutuviin vaikutuksiin:

- työmenetelmät
- läjitysalueen sijainti
- työn aikataulu

Nämä osatekijät vaikuttavat ja ovat sidoksissa myös hankkeen lupaprosessiin: tehtyihin selvityksiin, esitettyihin vaatimuksiin ja lausuntoihin sekä lupaehtoihin.

4.3 Hankkeen ympäristö- ja lupaprosessit

Kalatalousselvitykset

Kalatalousselvityksen sisällön ja laajuuden kannalta kovin suurta eroa ei ole sillä, tehdäänkö hankkeessa ympäristövaikutusten arviointi vai tarvitaanko ainoastaan vesilupa. Siinä tapauksessa, jos haetaan ainoastaan vesilupaa väylätoille (ei haeta väylän perustamista), voi väylän käytöstä/vesiliikenteestä aiheutuvien vaikutusten painoarvo jäädä selvityksessä pienemmäksi.

Kalatalousselvitys sisältää mm selvitykset alueen kalastosta ja kalastuksesta, arviot hankkeen vaikutuksista sekä ehdotukset kompensatiotoimenpiteistä ja korvauksista ja seurantamenetelmistä. Kalaston osalta selvitetään mm. alueen kalalajit ja kalojen lisääntymisalueet. Kalastuksen osalta selvitetään alueen ammattikalastajat, pyyntialueet ja pyydyspaikat, kalastuksen intensiteetti, saalismäärät ja saaliin arvo (eriteltyinä tarpeen mukaan sekä ammattikalastuksen että kotitarve- ja vapaa-ajankalastuksen osalta). Myös kalastajien kulkuyhteydet ja -reitit sekä saaliiden purkupaikat on tarpeen huomioida ja selvittää.

Käytännössä kalatalousselvitys tehdään usein osana muuta ympäristö- ja vesistöselvitystä sisältäen mm. haitallisten aineiden määrittelykset ruopattavista/läjitettävistä massoista.

Selvityksen yhteydessä kalastuksesta kuultavia tahoja ovat ennen muuta alueen ammattikalastajat, TE-keskus, vesialueiden omistajat ja alueen kalastuskunnat.

Läjitysalue selvitykset

Läjitysalueen sijaintiin kalastuksen kannalta vaikuttavia tekijöitä (alustavaa tekstiä):

- syvännealueet, mahd. kaukana kutu- ja apajapaikoista. saarien ja matalien suojaava vaikutus
- vallitsevien virtausten ja tuulien suunta
- sedimentoitumis pohja
- ei pohjatroolausalueille (kiviset ja lohkareiset maat, louhe)
- hinaajien reitti

Väylätöiden aikataulut

Väylätöiden aikataulutuksessa huomioidaan seuraavia tekijöitä niin, että hankkeen haittavaikutukset niin kalastuksen kuin kokonaisuudenkin kannalta minimoituisivat:

- kalojen kutuajat ja vuodenaikojen mukaiset vaellukset
- kalojen pyyntiajat
- säiden kannalta edulliset työajat.
- Töiden venyminen useammalle vuodelle lisää kustannuksia sekä toisaalta myös haittojen vaikutusaikaa ja määrää.
- Yhtenä mahdollisuutena on aikataulujen rajaaminen työmenetelmittäin ja/tai kohteittain, jolloin hanketta päästään viemään jollain tasolla koko ajan eteenpäin.

Korvausmenettelyt ja korvaukset

Haittojen korvausmenettelynä tulevat yleensä kyseeseen joko kompensatiotoimenpiteet tai suorat rahalliset korvaukset. Kompensatiotoimenpiteillä korvataan kalastoon ja kalastukselle kohdistuvaa yleistä haittaa (esim. kudun tai kutualueiden tuhoutuminen, joissa haitankärsijät eivät ole selvästi yksilöitävissä). Vapaa-ajankalastukselle aiheutettua haittaa korvataan tyypillisesti kompensatiotoimenpiteiden avulla. Kompensatiotoimenpiteiden toteutusta valvovat paikalliset TE-keskukset.

Suorilla rahakorvauksilla maksetaan yleensä nimetyille ammattikalastajille, vesialueen omistajille ja kalastuskunnille aiheutettuja haittoja. Korvaukset voivat perustua esim. saalismäärien vähenemiseen, kalastuksen tuoton tai tuottoarvon pienenemiseen tai kalastukselle aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseen.

Korvausasioissa sovellettavia menettelytapoja ja periaatteita:

- Suositeltavaa on pyrkiä tekemään vapaaehtoiset korvaussopimukset kalastajien kanssa. Menettely helpottaa myös lupaprosessia.
- Väylän perustamiseen/väylän käyttöön liittyvät korvaukset on suositeltavaa sopia mieluummin kertakorvauksena kuin jatkuvina vuosittaisina korvauksina.
- Saalismäärien muutoksiin perustuvissa korvausmenettelyissä tulee voida ottaa huomioon myös muut saalismääriin vaikuttavat tekijät.
- Korvausten tulisi mahdollisuuksien mukaan ja mahdollisimman suuressa määrin perustua todettuun haittaan mieluummin kuin pelkkään ennakoarviointiin.
- Selvitysten ja seurannan laajuutta ja kustannuksia tulisi pyrkiä suhteuttamaan oletettavissa oleviin haittoihin ja korvausmääriin.
- Korvausten maksun kohtuutonta viivästymistä tulisi välttää. Esim. pidempiaikaisissa hankkeissa, joissa lopullinen korvausten maksu tapahtuu vasta hankkeen loppuselvitysten jälkeen, olisi hyvä sopia myös vuosittain maksettavista korvauksista. Ongelmaksi saattaa nousta ennakkoon maksettujen korvausten takaisin perintä, jos loppuselvitys osoittaa korvattavat vahingot pienemmiksi kuin on jo maksettu.

Seurantamenettelyt

Väylätöiden aikana tehtävä työnaikainen seuranta sekä töiden päätyttyä tehtävä jälkiseuranta tehdään kalatalousviranomaisilla hyväksyttävien seurantaohjelmien mukaisesti lupaviranomaisen määräyksiä noudattaen. Jälkiseuranta voi koskea väylätöiden vaikutusten seurannan ohella myös liikenteen vaikutusten seurantaa.

LIITE 1

Kansainväliset säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä**OSA C, VALOT JA MERKKIKUVIOT****26 sääntö****Kalastusalukset**

- a) Aluksen, joka harjoittaa kalastusta, on kulussa tai ankkuroituna ollessaan näytettävä vain tässä säännössä määrättyjä valoja ja merkkikuvioita.
- b) Aluksen, joka harjoittaa laahuskalastusta, jolla tarkoitetaan laahusnuotan tai muun pyydyksen vetämistä veden halki, on näytettävä:
- 1) kahta pystysuoraan päällekkäin olevaa, ympäri näköpiirin näkyvää valoa, joista ylempi on vihreä ja alempi valkoinen, tai merkkikuvioita, jonka muodostaa kaksi pystysuoraan päällekkäin kärjet vastakkain olevaa kartiota; pituudeltaan alle 20 metrin alus voi tämän merkkikuvion asemesta näyttää koria;
  - 2) mastovaloa perän puolella ja korkeammalla kuin ympäri näköpiirin näkyvä vihreä valo; pituudeltaan alle 50 metrin alus ei ole velvollinen näyttämään tällaista valoa mutta voi näyttää sitä;
  - 3) liikkeessaan veden halki tässä kappaleessa määrättyjen valojen lisäksi sivuvaloja ja perävaloa.
- c) Aluksen, joka harjoittaa muuta kalastusta kuin laahuskalastusta, on näytettävä:
- 1) kahta pystysuoraan päällekkäin olevaa, ympäri näköpiirin näkyvää valoa, joista ylempi on punainen ja alempi valkoinen, tai merkkikuvioita, jonka muodostaa kaksi pystysuoraan päällekkäin kärjet vastakkain olevaa kartiota; pituudeltaan alle 20 metrin alus voi tämän merkkikuvion asemesta näyttää koria;
  - 2) milloin pyydykset ulottuvat pitemmälle kuin 150 metriä vaakasuoraan aluksesta, ympäri näköpiirin näkyvää valkoista valoa tai kartiota kärki ylöspäin pyydyksen suuntaan;
  - 3) liikkeessaan veden halki tässä kappaleessa määrättyjen valojen lisäksi sivuvaloja ja perävaloa.
- d) Alus, joka harjoittaa kalastusta välittömästi toisten kalastusta harjoittavien alusten läheisyydessä, voi näyttää näiden sääntöjen II liitteessä mainittuja lisävaloja.
- e) Alus, kun se ei harjoita kalastusta, ei saa näyttää tässä säännössä määrättyjä valoja tai merkkikuvioita vaan ainoastaan vastaavan pituiselle alukselle määrättyjä valoja tai merkkikuvioita

Liite I Valojen ja merkkikuvioiden sijoitus ja teknilliset yksityiskohdat**2. Valojen sijoitukset ja etäisyydet pystytasossa**

- j) Kalastusta harjoittavalle kalastusalukselle määrätystä kahdesta ympäri näköpiirin näkyvästä valosta alemman on oltava sivuvalojen yläpuolella korkeudella, joka on vähintään kaksi kertaa näiden kahden pystysuoraan päällekkäin olevien valojen välinen etäisyys

4. Kalastusalusten, ruoppaajien ja vedenalaista työtä suorittavien alusten suuntaa osoittavien valojen sijaintia koskevat yksityiskohdat

- a) Kalastusta harjoittavalla aluksella 26 säännön c kappaleen 2 kohdassa määrätyn vedessä olevan pyydyksen suuntaa osoittavan valon on oltava vähintään 2 metrin ja enintään 6 metrin vaakasuoralla etäisyydellä ympäri näköpiirin näkyvästä punaisesta ja valkoisesta valosta. Tätä valoa ei saa sijoittaa 26 säännön c kappaleen 1 kohdassa määrättyä ympäri näköpiirin näkyvää valkoista valoa korkeammalle eikä sivuvaloja alemmaksi.

Liite II Toistensa läheisyydessä kalastavien kalastusalusten lisävalot**1. Yleistä**

Jos tässä liitteessä mainittuja valoja näytetään 26 säännön d kappaleen mukaisesti, ne on sijoitettava parhaiten näkyvään paikkaan. Niiden on oltava vähintään 0,9 metriä toisistaan erillään, mutta alemmalla tasolla kuin 26 säännön b kappaleen 1 kohdassa ja c kappaleen 1 kohdassa määrätty valot. Valojen tulee näkyä ympäri näköpiirin vähintään yhden meripeninkulman etäisyyteen mutta lyhyempään etäisyyteen kuin näissä säännöissä kalastusaluksille määrättyjen valojen.

2. Laahuskalastusalusten valot

a) Alukset, jotka harjoittavat laahuskalastusta joko pohja- tai pintalaahusta käyttäen, voivat näyttää:

- 1) pyydyksiä laskiessaan: kahta valkoista valoa pystysuoraan päällekkäin;
- 2) pyydyksiä nostaessaan: yhtä valkoista valoa pystysuoraan yhden punaisen valon yläpuolella;
- 3) kun pyydys on tarttunut esteeseen: kahta punaista valoa pystysuoraan päällekkäin.

b) Jokainen parilaahuskalastusta harjoittava alus voi näyttää:

- 1) yöllä valonheittimen valoa suunnattuna eteenpäin ja toisen parialuksen suuntaan;
- 2) pyydyksiä laskiessaan tai nostaessaan tai pyydysten tartuttua esteeseen edellä 2 a kohdassa määrättyjä valoja.

3. Kurenuotta-alusten valot

Kurenuottakalastusta harjoittavat alukset voivat näyttää kahta keltaista valoa pystysuoraan päällekkäin. Näiden valojen on vilkuttava vuorotellen joka sekunti yhtäpitkin valo- ja pimennysjaksoin. Näitä valoja saadaan näyttää ainoastaan silloin, kun pyydykset estävät aluksen liikkumista.

